

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 222/2022 -17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovcej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátkou, Malacká cesta 2/B, Pezinok, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 182/2008 po právoplatnosti nález č. k. III. ÚS 417/2018-33 zo 16. októbra 2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. januára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecného súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prikázal konať okresnému súdu v namietanom konaní, a domáha sa aj priznania finančného zadosťučinenia v sume 10 000 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľ namieta prietahy v konaní o tzv. „kompenzačnej žalobe“ vedenom na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“), ktoré začalo 7. októbra 2008 a do dnešného dňa nie je právoplatne skončené. Predmetom je jeho nárok na zaplatenie odškodného, majetkovej a nemajetkovej ujmy vo výške 3 921 726,96 eur. Zdôraznil, že od uplatnenia tohto nároku uplynulo viac ako 9 rokov a 10 mesiacov, čo je extrémne dlhé konanie (ide o konanie dlhšie a zrejme právna zástupkyňa sťažovateľa vychádzala ešte z predchádzajúcej ústavnej sťažnosti, pozn.). Vinou konania okresného súdu tak trvá stav jeho právnej neistoty, čo je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné. Vec po právnej a skutkovej stránke sťažovateľ považuje za jednoduchú.

4. Sťažovateľ podrobne opisuje procesné úkony okresného súdu od začatia konania a jeho neefektívnu a nesústredenú činnosť. Naposledy Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 14 Co 248/2018-595 z 12. októbra 2021 zrušil „*arbitrárny kontumačný rozsudok*“ porušovateľa pre „*údajné zmeškanie*“ pojednávania na strane sťažovateľa č. k. 16 C 182/2008-490 z 26. februára 2018 a zamietajúce uznesenie okresného súdu č. k. 16 C 182/2008-507 z 10. apríla 2018, ktoré údajne doručené sťažovateľovi neboli a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. K ústavnej sťažnosti sťažovateľ pripojil okrem týchto rozhodnutí všeobecného súdu aj nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 229/2018-36 zo 16. októbra 2018, ktorým už ústavný súd predtým vyslovil porušenie jeho označených práv v namietanom konaní, prikázal mu konať bez zbytočných prieťahov a priznal mu aj náhradu trov konania. Súčasne sťažovateľovi nepriznal finančné zadosťučinenie (právoplatnosť nález nadobudol 21. novembra 2018, pozn.).

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že okresný súd je naďalej nečinný a jeho postup je aj neefektívny a nesústredený, čo predstavuje významný zásah do jeho označených práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želaného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy preto nestačí, aby súd alebo štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

8. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

9. Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00,

I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06). Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj zo skutočnosti, že argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase jej podania takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 192/2015, I. ÚS 190/2019).

10. Prístup ústavného súdu nie je špecifickým ani z komparatívneho pohľadu, zohľadňujúc najmä judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Medzi mnohými možno poukázať na viaceré rozhodnutia ESLP, v zmysle ktorých ESLP v súvislosti s právom na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s ohľadom na ojedinelú nečinnosť súdu členského štátu a charakter súdneho konania toleroval, napr. 20 mesiacov nečinnosti odvolacieho súdu, kým rozhodol o odvolaní sťažovateľa (pozri *Cesarini v. Taliansko*, č. 11892/85, rozhodnutie ESLP z 12. 10. 1992, body 20 – 21) alebo 28 mesiacov trvajúce obdobie nečinnosti súdu (od podania žaloby do výzvy súdu k jej doplneniu) v rámci civilného konania (pozri *Dostál v. Česká republika*, č. 52859/99, rozhodnutie ESLP z 25. 5. 2004, body 192 – 193).

11. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že námietky sťažovateľa smerujú iba proti nečinnosti, neefektívnej a nesústreďnej práci okresného súdu v napadnutom konaní. Toto tvrdenie v aktuálnej ústavnej sťažnosti odôvodňuje tým, že krajský súd uznesením č. k. 14 Co 248/2018-595 z 12. októbra 2021 zrušil „*arbitrárny kontumačný rozsudok*“ okresného súdu pre „*údajné zmeškanie*“ pojednávania na strane sťažovateľa č. k. 16 C 182/2008-490 z 26. februára 2018 a zamietajúce uznesenie porušovateľa č. k. 16 C 182/2008-507 z 10. apríla 2018, ktoré údajne doručené sťažovateľovi neboli a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

12. Ústavný súd by teda mal opätovne posúdiť nesprávny a neefektívny procesný postup okresného súdu od októbra 2021. Za 3 mesiace od rozhodnutia nadriadeného súdu však možno konštatovať, že v čase doručenia ústavnej sťažnosti okresný súd ešte nemohol spôsobiť žiadne významné prietahy.

13. Ústavný súd na druhej strane vníma sťažovateľove námietky, že jeho vec stále nie je právoplatne skončená, ale tiež berie do úvahy, že spis sa nachádzal na krajskom súde takmer tri roky a nečinnosť krajského súdu sťažovateľ v ústavnej sťažnosti osobitne nenamietal. Iba samotná dĺžka konania pred okresným súdom od vydania nálezu ústavného súdu a jeho procesný postup nie je poznačená takými opakovanými prietahmi a v takej ústavne relevantnej intenzite, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o opätovnom porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní.

14. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

15. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľovi obrátiť sa opätovne s ústavnou sťažnosťou na ústavný súd, ak by v budúcnosti okresný súd v napadnutom konaní

po vrátení veci konal ďalej neefektívne už po rozhodnutí krajského súdu alebo by sa dopustil neodôvodnenej nečinnosti.

16 Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti (primerané finančné zadosťučinenie a trovy konania), keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u ě n í e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu